

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **J. M.**, zastoupeného Mgr. Janou Adámkovou, advokátkou se sídlem Boženy Němcové 64, Ústí nad Orlicí, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2008, č. j. KrÚ 41669/2008, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 15. 5. 2009, č. j. 50 Cad 14/2009 – 23

takto:

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 15. 5. 2009, č. j. 50 Cad 14/2009 – 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice (dále též „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 7. 10. 2008, č. j. KrÚ 41669/2008. Žalovaný tímto rozhodnutím podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Městského úřadu Žamberk ze dne 18. 8. 2008, č. j. 4572/2008/ZAM, jímž byl stěžovateli v souladu s ust. § 7 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) zvýšen příspěvek na péči z částky 2000 Kč na 4000 Kč měsíčně ode dne 1. 5. 2008.

Krajský soud konstatoval, že z ust. § 7 odst. 1 a 2 zákona o sociálních službách je patrné, že ve správním řízení, které předcházelo vydání žalobou napadeného rozhodnutí, byly hodnoceny dopady zdravotního stavu stěžovatele na jeho schopnost pečovat o sebe a být soběstačným. Rozhodnutí vydané v tomto řízení tak podle názoru krajského soudu výlučně závisí na posouzení zdravotního stavu stěžovatele. Rozhodnutí o příspěvku současně samo o sobě neznamená právní překážku výkonu povolání, a tudíž je vyloučeno ze soudního přezkumu podle ust. § 70 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Krajský soud proto žalobu proti tomuto rozhodnutí podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 70 písm. d) s. ř. s. jako nepřípustnou odmítnul.

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Namítl, že se nejednalo o případ, kdy by rozhodnutí správního orgánu záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu stěžovatele, ale o to, že správní orgán neoznačil stupeň bezmocnosti stěžovatele a v rozporu s právními předpisy mu nepřiznal a nehradil všechny platby, které s bezmocností souvisí. V rozhodnutí správního orgánu chybí zásadní údaj, podle kterého se výše částky pro bezmocnost přiznává. Ode dne 1. 1. 2007 vstoupil v platnost zákon o sociálních službách, podle kterého občan, kterému náleželo zvýšení důchodu pro bezmocnost, nemusel podávat novou žádost, neboť dávka měla být automaticky převedena a přepočtena, a měla být vyplacena již v lednu 2007. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Po posouzení věci uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Jako důvody své kasační stížnosti stěžovatel formálně označil ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti však vyplývá, že stěžovatel v první řadě namítl nezákonnost rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu, neboť nesouhlasil s jeho závěrem, že správní rozhodnutí záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu. Teprve druhý okruh stížních námitek směřuje proti samotnému obsahu správního rozhodnutí. Fakticky tedy dovozoval nezákonnost odmítnutí nároku podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti (s výjimkou případů uvedených v § 109 odst. 3 s. ř. s.), je k projednání kasační stížnosti třeba, aby důvody kasační stížnosti odrážely obsah rozhodnutí soudu. V případě, že je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přichází pro stěžovatele z povahy věci v úvahu pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. V řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zkoumá, zda rozhodnutí soudu a důvody, o které se toto rozhodnutí opírá, jsou v souladu se zákonem; jeho úkolem není přímo přezkoumávat samotné žalobou napadené správní rozhodnutí, nýbrž prověřovat, zda soud při takovémto přezkumu postupoval a uvažoval správně. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je tak vymezen povahou a obsahem

přezkoumávaného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2005, č. j. 2 As 45/2005 - 65, www.nssoud.cz.).

V projednávaném případě krajský soud žalobu odmítl, neboť dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je ze soudního přezkumu vyloučeno. Věc samu tudíž neposuzoval. Nejvyšší správní soud tak může v řízení o kasační stížnosti pouze přezkoumat, zda krajský soud správně posoudil povahu rozhodnutí žalovaného ve smyslu ust. § 70 písm. d) s. ř. s. Nemůže se však již zabývat námitkami týkajícími se „merita věci“, tedy toho, zda správní rozhodnutí žalovaného je zákonné či nikoli.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, z hlediska uplatněného stížního bodu, jakož i ve smyslu ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Příspěvek na péči se podle ust. § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci, a to ve výši stanovené na základě zjištěného stupně závislosti, které vymezuje ust. § 8 zákona.

Příspěvek na péči v zákoně o sociálních službách byl transformován z dávky důchodového zabezpečení – zvýšení důchodu pro bezmocnost upravené v ust. § 70 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení (změnu již poskytované dávky upravuje přechodné ustanovení § 120 odst. 4 zákona o sociálních službách). Rozhodnutí ve věci zvýšení důchodu pro bezmocnost podléhala přezkoumání ve správním soudnictví.

Charakter dávkového rozhodnutí má i příspěvek na péči. Při posouzení závislosti na pomoci jiné fyzické osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení (do 30. 6. 2009 úřad práce) podle ust. § 25 zákona o sociálních službách ze zdravotního stavu osoby žadatele doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře, současně však zohledňuje i výsledky sociálního šetření a zjištění potřeb osoby žadatele. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností pak na základě výsledku posouzení stupně závislosti osoby stanoví výši příspěvku podle ust. § 11 zákona o sociálních službách. Z uvedeného vyplývá, že při rozhodování o nároku na příspěvek na péči a jeho výši správní orgán hodnotí otázky právní i skutkové, přičemž skutková zjištění nezávisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osoby žadatele.

Závěr o přezkoumatelnosti rozhodnutí o příspěvku na péči lze opřít i o ust. § 56c zákona č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, které stanoví, že ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení o dávkách sociální péče a o mimořádných výhodách občanům těžce zdravotně postiženým podle § 34 odst. 1 písm. a) až e), a dále rozhodnutí o odstranění tvrdostí podle § 2 odst. 2. Ačkoli byl zákonem o sociálních službách nově zavedený příspěvek na péči upraven jako dávka sociální péče, nebylo rozhodnutí v této věci zákonodárcem zařazeno mezi rozhodnutí o dávkách sociální péče vyloučená ze soudního přezkumu. Nejvyšší správní soud zde poznamenává, že dávky sociální péče podle § 34 odst. 1 písm. a) až e) zákona č. 114/1988 Sb. přitom mají obdobný charakter jako příspěvek na

péči – vzhledem k tomu, že jsou poskytovány v rámci péče o těžce zdravotně postižené občany, závisí jejich přiznání rovněž převážně na posouzení zdravotního stavu.

Nejvyšší správní soud závěrem zdůrazňuje, že v případě pochybností je zapotřebí jakékoliv výluky ze soudního přezkumu interpretovat restriktivně, tj. ve prospěch soudního přezkumu; jiný přístup by ve svých důsledcích mohl být odepřením spravedlnosti – *denegatio iustitiae*.

Nejvyšší správní soud tedy uzavřel, že Krajský soud v Hradci Králové, pobočka Pardubice, pochybil, pokud žalobu stěžovatele odmítl jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 70 písm. d) s. ř. s. Napadené usnesení krajského soudu tak trpí nezákonností z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud je proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud podle ust. §110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem výše uvedeným.

V novém rozhodnutí rozhodne Krajský soud v Hradci Králové, pobočka Pardubice, i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. ledna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu